

Dosarul nr. 3ra-479/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud.: D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Crețu împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea faptului încălcării termenului legal de examinare a cererii prealabile, declararea ilegală a pct. 2 din procesul-verbal nr. 853-D din 19 august 2016 și a art. 1 din Ordinului Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” nr. 453 din 24 septembrie 2016, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, casată hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017 reclamanta Natalia Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la informare și a termenului legal de examinare a cererii prealabile, obligarea eliberării răspunsului, declararea ilegală a actului administrativ prin care a fost anulat permisul de conducere seria xxxxx, obligarea restituiri acestuia, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

În motivarea acțiunii, reclamanta Natalia Crețu a relatat că la 13 ianuarie 2017, revenind în țară, la postul vamal Leușeni a fost întrebată de către angajații Poliției de Frontieră a Republicii Moldova dacă deține permis de conducere și dacă ar putea să îl prezinte, cu toate că nu se afla la volanul automobilului.

Reclamanta a susținut că conform procesului-verbal privind controlul de frontieră din 13 ianuarie 2017, a fost constatat faptul că permisul de conducere seria xxxxx, eliberat la 18 august 2016 pe numele său figurează în sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră cu statutul „falsificat”, drept urmare permisul de conducere a fost ridicat, fără a fi oferite careva explicații suplimentare cu precizarea să se adreseze la ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”.

Reclamanta a menționat că drept urmare s-a deplasat imediat la adresa indicată supra, însă i s-a comunicat că nu cunosc nimic despre cele întâmplate și au îndrumat-o să se adreseze la Secția calificare a conducătorilor auto. Așadar, deplasându-se la ultima adresă indicată a solicitat să-i fie comunicat motivul pentru care i-a fost ridicat permisul de conducere seria xxxxx, eliberat la 18 august 2016. Reprezentanții Secției calificare a conducătorilor auto i-au comunicat că anularea permisului a fost dispusă de către Procuratura Generală fără a-i oferi careva detalii suplimentare, motiv din care în aceeași zi – 13 ianuarie 2017, în mod prealabil a depus cerere către ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentul identificare înmatriculare a mijloacelor de transport și calificarea conducătorilor auto, prin care a solicitat eliberarea permisului de conducere, eliberat în urma școlarizării și ridicat la 13 ianuarie 2017 în baza procesului-verbal, întocmit de Poliția de Frontieră a Republicii Moldova, precum și comunicarea motivelor pentru care acesta a fost anulat.

Reclamanta a afirmat că până în prezent permisul de conducere nu i-a fost restituit, iar motivele anulării și ridicării acestuia nu i-au fost comunicate nici în formă verbală și nici în cea scrisă.

Reclamanta a notat că permisul de conducere care i-a fost ridicat, l-a obținut legal în bază de școlarizare și a susținerii examenului teoretic la 13 iulie 2016 în cadrul Secției calificare a conducătorilor auto Chișinău, precum și a examenului practic din 17 august 2016.

Reclamanta a precizat că permisul de conducere seria xxxxx, eliberat la 18 august 2016 pe numele său și ridicat de Poliția de Frontieră a Republicii Moldova la 13 ianuarie 2017, a fost obținut legal, fără careva încălcări, fiind perfectat și eliberat de către o instituție împuternicită în acest sens.

Reclamanta a solicitat constatarea încălcării dreptului la informație și a termenului legal de examinare a cererii prealabile, obligarea prezentării răspunsului la cererea prealabilă din 13 ianuarie 2017, declararea ilegală a actului administrativ prin care a fost anulat permisul de conducere eliberat pe numele său, obligarea restituirii acestuia, repararea prejudiciului moral în mărime de 2000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 17 mai 2018 reclamanta Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vadim Pavalachi a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la informare și a termenului legal de examinare a cererii prealabile din 13 ianuarie 2017, declararea ca fiind ilegal pct. 2 a procesului-verbal nr. 853-D din 19 august 2016 și art. 1 din Ordinul nr. 453 din 24 septembrie 2016 „Cu privire la anularea dreptului de a conduce vehicule obținut de către titulari prin fraudarea examenelor”, emis în privința sa cu restituirea permisului de conducere, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 2000 de lei și

încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Natalia Crețu. Astfel, a fost anulat pct. 2 din procesul-verbal din 19 august 2016 cu privire la anularea dreptului de a conduce vehicule obținute de titulari prin fraudarea examenelor în partea ce ține de anularea dreptului de a conduce vehicule titularului Natalia Crețu, ca ilegal. A fost anulat pct. 9 din ordinul nr. 453 din 24 septembrie 2016 cu privire la anularea dreptului de a conduce vehicule obținute de titulari prin fraudarea examenelor în partea ce ține de anularea dreptului de a conduce vehicule titularului Natalia Crețu, ca ilegal. Totodată, a fost încasat de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul Nataliei Crețu suma de 1049 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, casată hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii depusă de Natalia Crețu ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a învederat că IP „Agenția Servicii Publice” i-a oferit reclamantei/intimatei răspuns la cererea prealabilă din 13 ianuarie 2017, la data de 18 ianuarie 2017, deci solicitarea Nataliei Crețu cu privire la constatarea încălcării termenului legal de examinare a cererii prelabile necesită a fi respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiată și solicitarea Nataliei Crețu cu privire la constatarea încălcării dreptului la informare, or actele și lucrările cauzei atestă cu certitudine că, la 03 octombrie 2016, ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, a expediat la adresa de domiciliu al reclamantei/intimatei Natalia Crețu scrisoarea prin care i-a adus la cunoștință despre anularea dreptului său de a conduce autovehicule din categoria „B”, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție din 14 octombrie 2016.

Cu referire la solicitarea Nataliei Crețu cu privire la declararea ilegală a pct. 2 din procesul-verbal nr. 853-D din 19 august 2016 și a art. 1 din ordinul nr. 453 din 24 septembrie 2016, instanța de apel a evidențiat că în urma verificării sistemului video, s-a stabilit că punctajul real acumulat de Natalia Crețu la susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere de categoria „B” este de 45 puncte de penalizare, fiind astfel stabilite discrepanțe între punctele de penalizare introduse în chestionar de către examinator și imaginile video-audio, aprobate prin Ordinul nr. 318 din 29 noiembrie 2013 cu privire la utilizarea sistemului de monitorizare video a procesului de monitorizare video a procesului de obținere a permisului de conducere.

Mai mult, instanța de apel a punctat că din procesul-verbal nr. 853-D din 19 august 2016, rezultă că reclamanta/intimata pentru proba I (poligon) conform chestionarului a acumulat 6 puncte de penalizare, iar potrivit informației video, diferența punctelor de penalizare stabilite de către membrii comisiei și neinclusă de examinator în chestionar este de 15 puncte de penalizare (suplimentar încălcare documentată în baza informației video, neinclusă de către examinator: 3 puncte (la

ora 10:07:50 pentru încălcarea admisă: vehiculul este zmuncit); 6 puncte (la ora 10:12:40 oprirea motorului). Iar, pentru proba II (traseu), Natalia Crețu conform chestionarului a acumulat 6 puncte de penalizare, iar potrivit informației video, diferența punctelor de penalizare stabilite de către membrii comisiei și neinclusă de examinator în chestionar este de 30 puncte de penalizare (suplimentar încălcare documentată în baza informației video, neinclusă de către examinator: 6 puncte (la ora 16:01:36 folosirea incorectă a drumului cu sau fără marcaj); 6 puncte (la ora 16:06:05 neîncadrarea corespunzătoare în raport cu direcția de deplasare); 6 puncte (16:09:28, 16:14:08 nesemnălizarea direcției de mers), astfel ultima acumulând per total 45 puncte de penalizare, motiv din care la 24 septembrie 2016 ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” a emis ordinul nr. 453 „Cu privire la anularea dreptului de a conduce vehicule obținut de către titulari prin fraudarea examenelor” (f.d.72-76).

În final, instanța de apel a conchis că atât procesul-verbal din 19 august 2016 cât și ordinul nr. 453 din 24 septembrie 2016 „Cu privire la anularea dreptului de a conduce vehicule obținut de către titulari prin fraudarea examenelor” sunt emise în conformitate cu prevederile legislației în vigoare motiv din care nu există nici un temei de anulare a acestora, or suportul probator administrat la caz atestă certitudinea faptului că Natalia Crețu la 17 august 2016 în timpul susținerii examenului pentru obținerea permisului de conducere a acumulat nu 12 puncte de penalizare așa cum a indicat examinatorul în chestionar, dar 45 de puncte de penalizare, fapt ce contravine pct. 39 al instrucțiunii ordinului nr. 92 din 23 septembrie 2013 cu privire la procedura de examinare și documentare cu permis de conducere și pct. 29 din Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier.

La 02 decembrie 2019 Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru a declarat recurs împotriva deciziei din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care a fost completat suplimentar prin recursul din 18 martie 2020 și a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurenta Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru a susținut că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material aplicabile litigiului deferit judecății.

Recurenta a notat că din art. 38 al Instrucțiunii ordinului nr. 92 din 23 septembrie 2013 cu privire la procedura de examinare și documentare cu permis de conducere, rezultă clar cui îi poate fi atribuită neglijența, lipsa de profesionalism sau fraudarea examenului, care se caracterizează deja prin intenție directă și cade sub incidența legii penale.

Recurenta a punctat că prin noțiunea de mijloace frauduloase se înțelege mijloace utilizate pentru a induce în eroare sau a menține în eroare o persoană. Au aparența unui mijloc veridic care inspiră încredere cum ar fi prezentarea unui înscris fals ca fiind, adevărat, invocarea unor relații importante, arătarea unor lucruri de valoare etc., deși, în realitate, au caracter mincinos. Mijloacele frauduloase sunt folosite adesea pentru a întări, susține o afirmație mincinoasă, ceea ce agravează, pericolul faptei săvârșite în asemenea condiții.

Recurenta a specificat că prin constatările sale membrii comisiei nu au stabilit și nu au indicat care sunt mijloacele de fraudare s-au încălcare a dispozițiilor legale admise de către ea în cadrul susținerii probei practice care iar putea fi imputate.

Recurenta a relevat că constatările instanței de apel expuse în decizia contestată sunt eronate, or examinatul și examinatorul au statut diferit cu drepturi și obligații specifice. De altfel, examinatorul are și competențe de reprezentare a unei instituții publice ce se conduce în activitatea sa de anumite legi și pe care urmează să le respecte cu strictețe.

Recurenta a invocat că a obținut calificativul admis fără să încalce legea sau prin mijloace frauduloase.

La 24 februarie 2020 și 20 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă IP „Agenția Servicii Publice” copia recursului și recursului suplimentar declarat de Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că recurenta Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru a declarat recurs împotriva deciziei din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 02 decembrie 2019, iar conform recipisei anexate la materialele cauzei, recurenta a făcut cunoștință cu motivarea deciziei contestate, la 23 ianuarie 2020 (f.d. 209), completul ajunge la concluzia că recurenta Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și a prevederilor din Codul de procedură

civilă, instanța de recurs la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel, recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de

apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care acest drept este garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual, așa cum formal invocă Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de către Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, precum și art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Natalia Crețu, reprezentată de avocatul Vasile Geru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan